

Vzdělávání veřejné správy v soukromých rukách

Proč by se státní úředníci měli dále vzdělávat? Proč veřejná správa potřebuje neustále nastavovat zrcadlo? A proč by to měly dělat instituce na státní správě nezávislé? Osvětluje bývalý politik a diplomat Cyril Svoboda.

Veřejná správa je správní činnost, která je spojena s poskytováním veřejných služeb, řízením veřejných záležitostí na centrální úrovni i úrovni místní a zajišťováním záležitostí ve veřejném zájmu.

Z našeho ústavního pořádku vyplývá, že veřejnou moc lze vykonávat, jen stanoví-li tak zákon a pouze způsobem, jak je upraveno v zákoně. To je první ohraničení veřejné správy, které nás zajímá. Logicky na prvním místě toho, co od veřejné správy jako občané požadujeme je, aby fungovala podle litery a ducha zákona, aby byla vykonávána důsledně pouze tam, kde to zákon stanoví a podle procesních pravidel. Ale hranice zákona je mezní. I v rámci zákona se můžeme setkat se špatně fungující veřejnou správou. Formální dodržování zákona je tak málo.

Za fasádou zdi zákona se mohou nacházet různé trhliny, které činí stavbu nestabilní. Oblast veřejné správy je široká, vlastně vůbec nejširší oblast veřejné činnosti. S veřejnou správou se setkáváme více než často, denně. Vždyť zahrnuje vlastní politickou nebo odbornou správu věcí veřejných, tedy správu území, státu, kraje, obce, správu věcí, ke kterým má veřejnost vlastnická práva, správu veřejných záležitostí, správu veřejných financí a správu užívání veřejných objektů a zařízení. Veřejná správa je jakýsi živý organismus, který se vyvíjí a měl by růst správným směrem.

Důrazy kladené na nositele veřejné správy

Akademické vymezení veřejné správy se čte dobře. Abychom ale věděli, jaká je veřejná správa České republiky, je třeba její neosobní akademické vymezení zosobnit. Jejími nositeli a vykonavateli jsou konkrétní lidé. Jak se oni chovají a postupují, taková je veřejná správa, ať se veřejně v doktrínách deklaruje cokoliv. Klademe-li nároky na veřejnou správu, klademe nároky na její nositele.

„Naopak vzdělávací instituce, kterou si studenti platí sami musí prokázat, že je toho hodna, jinak ji studenti sami odvrhnou do propadliště dějin. Je proto prospěšné, aby další vzdělávání, a i pěstování sebereflexe, byly také v rukách nezávislých soukromých vzdělávacích institucí.“

Co by to bylo za veřejnou správu, která by tápala v odborných otázkách, jež by se bíděně orientovala v právních normách nebo která by vrchnostenskou arogancí zakrývala svou nekompetentnost a bezradnost. Jak působí veřejná správa, která se v kanceláři pohybuje v bačkorách nebo chodí s varnými konvicemi na kávu po chodbách, která se chová se v rámci správního řízení familiárně ke svým nadřízeným a kolegům, která je pomalá a neochotná a nevychází občanovi vstříc.

Děsila by nás veřejná správa vyplašená, která se obává „své“ politické reprezentace. Veřejná správa, která radši riskuje nespokojenost účastníků řízení, než aby se setkala se hněvem, „svých“ nadřízených. A konečně odporná by byla veřejná správa, která se nechá „koupit“. A zároveň od veřejné správy očekáváme skutečně autoritativní výkon veřejné moci.

Demokracie bez síly je bezmocná, a síla bez demokracie je tyranská. Od obou extrémů je třeba veřejnou správu očistit. Nechceme slabou demokracii, stejně jako odmítáme arogantní veřejnou moc. Chceme veřejnou správu odvážnou a korektní.

Tam, kde se porušuje zákon, je nezbytné, aby veřejná moc v rámci své pravomoci zasáhla rychle a účinně. Váhající, taktizující veřejná moc, které trvá měsíce, dokonce léta, než rozhodne, je ukázkou bezmocné demokracie. Demokracie se má projevovat jako síla. Musí být úplně jedno, kdo a v jakém postavení porušil zákon, nikdo nestojí nad ním, tedy i nad výkonem veřejné moci. Má-li být uložena sankce, pak musí ihned platit padni komu padni.

Stejně negativně působí veřejná moc tyranská, která šikanuje občana mimo zákon, nebo dokonce protizákonně. Takou veřejnou mocí je veřejná moc, která je schopna ukládat sankce jen pro sankce, která nemá pochopení pro podstatu a smysl zákona, celého právního řádu, která nevidí a neslyší, ale rozhoduje, anebo záměrně nerozhoduje. Takovou veřejnou správu nechceme. A myslím, že ani nemáme. Určitě nemáme veřejnou správu, která by jako celek naplňovala všechny negativní atributy.

Abstraktní stát a veřejná moc, mají v běžném životě totiž velmi konkrétní podobu, státní a veřejná moc je taková, jací jsou její nositelé. Nemůže být ani lepší, ani horší. Setkáme-li se se skvělým výkonem veřejné správy, setkáváme se s osobami na svém místě, kompetentními nositeli veřejné moci, kteří se orientují v předpisech, chápou jejich podstatu a smysl, nebojí se rozhodnout, rozhodují rychle a jsou neúplatní. Setkáváme se s ochotnými jedinci, kteří vycházejí v rámci zákona účastníkům řízení vstříc. Tedy setkáváme se s kvalitní veřejnou správou.

Státní správa potřebuje nastavovat zrcadlo

Taková obecně naše veřejná správa je, ale že by se některé ze shora uvedených negativních znaků v české veřejné správě neobjevovaly, konstatovat nelze. To bychom lhali sami sobě. Nic není dokonalé, ani česká veřejná správa. Veřejná správa musí trvale procházet samočisticím postupem. Potřebujeme veřejnou správu, která je schopna sebereflexe, která má schopnost se stydět, je-li pro to důvod. Jen tak může veřejná správa jako celek růst a plnit své poslání.

Ke zvyšování kvality veřejné správy napomáhá další vzdělávání těch, kdo je ve služebním poměru nebo zaměstnancem veřejné správy. K tomu slouží různé vzdělávací programy. Nastavit zrcadlo veřejné správě může i vzdělávací instituce, která stojí mimo ni a která není na ní závislá. Může nabídnout službu, kterou nemohou splnit nadřízené správní úřady nebo jimi zřízené instituce. Veřejné správě prospěje jiný pohled, než je pohled správních úřadů.

Soukromá vysoká škola nebo obdobná soukromá vzdělávací instituce jsou s to poskytnout odborné vzdělání a nastavit vhodné zpětné zrcadlo. V takových vzdělávacích programech učí zkušení odborníci, kteří kombinují zkušenost z veřejného sektoru se zkušeností v oblasti soukromého práva.

Ideální pro splnění očekávaného poslání může být vzdělávací instituce, která existuje bez veřejné podpory. Nejlépe vysoká škola, které žije pouze ze školného, protože ta si může dovolit potřebou akademickou svobodu. Může nabídnout své vzdělávací programy a kvalitní učitele, teoretiky i zkušené praktiky. A protože žije toliko ze školného, studenti sami rozhodují o jejím osudu, mají moc oddělit zrna od plev. Soukromá vzdělávací instituce, která žije jen ze školného si může dovolit nezajímavé nebo nekompetentní učitele, ale touto cestou riskuje svůj zánik. A tak to má být.

Špatné soukromé vzdělávací instituce nepřezijí a ty dobré naopak poskytnou vzdělání a formaci, jak je ji třeba. Je velmi žádoucí, aby nositelé veřejné moci hledali a nalézali doplnění svého vzdělání nejen na veřejných školách, ale také právě na soukromých institucích. Všechny instituce, které financuje veřejná moc nebo jiné instituce (mecenáši), se mohou dostat do stavu, kdy budou nabízet

školení a vzdělávací programy, o které nebude zájem. Protože to ale finančně veřejnou vzdělávací instituci neohrožuje, nic ji nebrání pokračovat v nastoupené cestě. Zadavatel vzdělávacího programu a jeho poskytovatel mohou být spokojeni, ale školené osoby ne.

Naopak vzdělávací instituce, kterou si studenti platí sami musí prokázat, že je toho hodna, jinak ji studenti sami odvrhnou do propadliště dějin. Je proto prospěšné, aby další vzdělávání, a i pěstování sebereflexe, byly také v rukách nezávislých soukromých vzdělávacích institucí.

Takové musejí na trhu vzdělávání uspět a žít, a tak prokazují svou kvalitu. Na takové instituce je možné se spolehnout.

Rozhodnout se pro takovou instituci znamená i změnu uvažování těch, kdo o vzdělávání v jednotlivých správních úřadech rozhoduje. I on má být otevřený hlasu, ve kterém studenti (bez ohledu na jejich vzdělání a věk) sami rozhodnou, kdo jim je ku prospěchu a kdo ne.

Jednou z možností je studovat postgraduální program na vysoké škole CEVRO Institut. Program MPA Veřejná správa a lidské zdroje, jehož jsem garantem, vám takové zrcadlo nabídne.

Cyril Svoboda - pedagog vysoké školy CEVRO Institut, garant programu [Bezpečnostní politika](#), dříve český politik a diplomat, zastával post ministra v několika vládách ČR, například vnitra a zahraničí, působil jako předseda KDU-ČSL, byl také poslancem Parlamentu ČR, ve své pedagogické činnosti se zaměřuje zejména na ústavní právo a diplomacii v praxi

Cyril Svoboda

Cyril Svoboda - pedagog vysoké školy CEVRO Institut, garant programů [Bezpečnostní politika](#) a [MPA Veřejná správa a lidské zdroje](#), dříve český politik a diplomat, zastával post ministra v několika vládách ČR, například vnitra a zahraničí, působil jako předseda KDU-ČSL, byl také poslancem Parlamentu ČR, ve své pedagogické činnosti se zaměřuje zejména na ústavní právo a diplomacii v praxi

CEVRO Institut je soukromou vysokou školou práva, politologie, mezinárodních vztahů, ekonomie a bezpečnostních studií. Na českém vysokoškolském trhu působí více už čtrnáct let. Nabízí prestižní vzdělání, individuální přístup a špičkové vyučující. Vybrat si lze z bakalářských, magisterských i postgraduálních programů. Přednáší zde elitní profesori i experti přicházející z praxe justice, veřejné správy a byznysu.

Jednou z možností je studovat postgraduální program na vysoké škole CEVRO Institut. Program [MPA Veřejná správa a lidské zdroje](#), jehož jsem garantem, vám takové zrcadlo nabídne.

Další články:

- [Festival jako prestižní teambuilding](#)
- [Spojení Generali České a Právní ochrany D.A.S. přináší první výhodu: navýšení pojistného limitu na 5 milionů](#)
- [Kultura jako prestižní benefit: Proč by právní firmy měly sázet na „inteligentní zážitky“? Rozhovor s JUDr. Martinou Jankovskou](#)
- [Wolters Kluwer uvádí na český trh AI právní pracovní prostor Libra s integrovaným obsahem ASPI](#)
- [Jak ušetřit na energiích, aniž byste porušili zákon](#)
- [SLUTO DAŇOVÁ & ÚČETNÍ firma roku 2025: Kdo se letos zařadil mezi špičky oboru?](#)
- [Novela stavebního zákona, transparentní odměňování a AI v právní praxi: zveme na odborné konference Wolters Kluwer](#)
- [Zásady a principy soukromého práva jako základ moderní právní praxe. Proč má studium LLM smysl nejen pro právníky](#)
- [Kmenové listy v s.r.o. – právní rámec, převod a praktické dopady](#)
- [Executive LLM: Prestižní milník pro právní profesionály. Business Institut otevírá jarní cyklus již 1. března](#)
- [ČEZ jako první v České republice spustil 1000. dobíjecí stojan pro elektromobily](#)